

En Lundakväll med terrorismen

Ännu skakad av just avslutad läsning av "Kung Leopolds vålnad" – de ofattbart systematiska folkmorden i blivande Belgiska Kongo – hamnade jag i onsdags på en studentafton om den globala terrorismen – "myt eller verklighet?" som titeln löd. De fyra i panelen gjorde många hänvisningar till 11 september, men inte den 11 september som just nu visas på biograferna: militärkuppen i Chile som kostade oerhört många fler oskyldigas liv än attacken mot två skyskrapor i New York.

Befrielsekämpe eller terrorist

F.d. Lundahistorikern Bo Huldt från försvarshögskolan utmärkte sig mest för sina sympatier för Bush: "jag håller med Bush om att det vore oklokt att lämna Irak idag med tanke på allt lidande..." Huldt hade just blivit påmind om den halva miljon som redan fått sätta livet till, men sådant är ju lätt att glömma. Betydelsen av USAs och Europas politik i Israel/Palestina-frågan lyckades han också tona ner – "det var ju ett FN-beslut".

Tyvärr lyckades panelen inget vända frågan om hur 'terrorism' ska definieras till något intressant. Det närmaste den kom var den intressanta språkliga distinktionen mellan 'befrielsekämpe' och 'terrorist', där Pakistans ambassadör stillsamt påminde oss om att både Mahatma Gandhi och Nelson Mandela tilldelats terroriststämpeln av en eller annan västmakt. Det gjorde inget intryck på Bo Huldt eller f.d. Säpo-tjänstemannen Maria Bjernevi, numera sysselsatt med Sida-bistånd(!). Hennes analys av hur mycket Al Qaida-nätverket försvagats av USAs 'krig mot terrorismen' var säkert tänkvärd, men varför ville hon inte beröra Al Qaidas upphov?

Terrormetoder från CIA

En god källa till den frågan är den ugandiske samhällsvetaren Mahmood Mamdani's utmärkta analys i boken "Good muslim, bad muslim".

Den visar övertygande hur CIA's metoder att skapa ett inhemskt motstånd mot den ryska invasionen av Afghanistan kom att resultera i en politisk islamsk rörelse med 'jihad' mot ryssarna som första steg. Därifrån var det inte så långt till att rikta intresset mot USA självt.

Terrormetoderna hade man lärt inte minst från CIA's egen praktik.

Att Bush's "krig mot terrorismen", åtminstone retoriskt, var olyckligt valt höll alla med om. Tyvärr var det nog bara Pakistans ambassadör som hade gett ett intressant svar på frågan vad slags gensvar på 11 september västvärlden skulle ha valt. George W. Bush's ultimatum "den som inte är med mig är emot" sänkte ju frågan innan den ens kom att ställas. Idag är Bush isolerad, och frågan kan lyftas på nytt. Nu behövs ett annat svar än krigets och våldets om vi ska hitta fram i det snår av motsättningar alla parter trasslat in sig i.

Bertil Egerö

